Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 9 juni 2016 **

”Begäran om förhandsavgörande — Straffrättsligt samarbete — Rätt till tolkning och översättning — Direktiv 2010/64/EU — Tillämpningsområde — Begreppet straffrättsligt förfarande — Förfarande i en medlemsstat för erkännande av en brottmålsdom meddelad av en domstol i en annan medlemsstat och införande i kriminalregistret av uppgift om att en fällande dom har meddelats av nämnda domstol — Kostnader för översättning av den aktuella domen — Rambeslut 2009/315/RIF — Beslut 2009/316/RIF”

I mål C-25/15,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Budapest Környéki Törvényszék (Appellationsdomstolen för Budapests omgivande områden, Ungern) genom beslut av den 5 januari 2015, som inkom till domstolen den 21 januari 2015, i målet avseende

István Balogh

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J. L. da Cruz Vilaça, domstolens vice-ordförande A. Tizzano (referent), tillika tillförordnad domare på femte avdelningen, samt domarna F Biltgen, A. Borg Barthet och M. Berger,

generaladvokat: Y. Bot

justitiesekreterare: handläggaren I. Illéssy,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 9 december 2015,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Ungerns regering, genom M. Z. Fehér, G. Koós och M. Bóra, samtliga i egenskap av ombud,

— Österrikes regering, genom G. Eberhard, F. Zeder och B. Trefil, samtliga i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom A. Sipos och R. Troosters, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 20 januari 2016 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

* * Rättegångsspråk: ungerska.

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 1.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU av den 20 oktober 2010 om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden (EUT L 280, 2010, s. 1).

2 Begäran har framställts i ett förfarande som anhängiggjorts vid Budapest Környéki Törvényszék (Appellationsdomstolen för Budapests omgivande områden, Ungern) med anledning av erkännandet i Ungern av rättsverkningarna av en lagakraftvunnen dom meddelad av en domstol i en annan medlemsstat varigenom István Balogh dömdes till fängelse för ett brott som han begått och förpliktades att ersätta rättegångskostnaderna.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Rambeslut 2009/315/RIF

3 Skälen 2, 3, 5 och 17 i rådets rambeslut 2009/315/RIF av den 26 februari 2009 om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll (EUT L 93, 2009, s. 23) har följande lydelse:

”(2) Den 29 november 2000 antog rådet … ett åtgärdsprogram för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar i brottmål …. Detta rambeslut bidrar till att uppnå målen enligt åtgärd 3 i programmet ... .

(3) I slutrapporten om den första utvärderingen av den ömsesidiga rättsliga hjälpen i brottmål … uppmanas medlemsstaterna att förenkla förfarandena för överföring av handlingar mellan medlemsstaterna genom att, i förekommande fall, använda standardformulär för att underlätta ömsesidig rättslig hjälp.

...

(5) I syfte att förbättra utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter ur kriminalregistret välkomnas de projekt som utarbetats för att förverkliga detta mål …. Erfarenheterna … har … visat hur viktigt det är att fortsätta rationaliseringen av informationsutbytet om domar mellan medlemsstaterna.

...

(17) ... En ökad ömsesidig förståelse kan uppnås genom inrättandet av ett ’europeiskt standardformat’ som möjliggör utbyte av uppgifter på ett enhetligt och elektroniskt sätt och som lätt kan maskinöversättas. ...”

4 I artikel 1 i rambeslutet anges vilket syfte rambeslutet har enligt följande:

”Syftet med detta rambeslut är att

a) definiera på vilket sätt en medlemsstat, i vilken en dom avkunnats mot en medborgare i en annan medlemsstat (den dömande medlemsstaten), ska överföra uppgifter om en sådan dom till den medlemsstat där den dömda personen är medborgare (den medlemsstat där personen är medborgare),

b) definiera vilka skyldigheter som åligger den medlemsstat där personen är medborgare angående lagring av uppgifter och att ange vilka metoder som ska användas för att besvara en ansökan om uppgifter ur kriminalregistret, och

c) inrätta en ram för att ett datoriserat system för utbyte av uppgifter om domar mellan medlemsstaterna ska kunna byggas upp och utvecklas på grundval av detta rambeslut och det påföljande beslut som avses i artikel 11.4.”

5 Artikel 4 i rambeslut 2009/315 har rubriken ”Den dömande medlemsstatens skyldigheter” och där anges följande:

”...

2. Centralmyndigheten i den dömande medlemsstaten ska snarast underrätta centralmyndigheterna i de andra medlemsstaterna om alla domar som meddelats inom dess territorium mot medborgare i en sådan annan medlemsstat och som upptagits i kriminalregistret.

...

3. Uppgifter om påföljande ändring eller strykning av uppgifter i kriminalregistret ska omgående överföras av centralmyndigheten i den dömande medlemsstaten till centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare.

4. En medlemsstat som har tillhandahållit uppgifter enligt punkterna 2 och 3 ska förse centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare som i enskilda fall ansöker om detta, med en kopia av domarna och påföljande åtgärderna samt alla andra relevanta upplysningar för att den ska kunna avgöra om det krävs någon åtgärd på nationell nivå.”

6 Artikel 5 i rambeslut 2009/315 har rubriken ”Skyldigheter som åligger den medlemsstat där personen är medborgare”. I punkt 1 i den artikeln anges följande:

”Centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare ska lagra alla uppgifter i enlighet med artikel 11.1 och 11.2 som överförts enligt artikel 4.2 och 4.3 för att kunna vidarebefordra dem enligt artikel 7.”

7 Artikel 11 i rambeslut 2009/315 har rubriken ”Format och andra sätt att organisera och underlätta utbytet av uppgifter om domar” och där anges följande:

”1. Vid överföringen av uppgifter enligt artikel 4.2 och 4.3 ska centralmyndigheten i den dömande medlemsstaten överföra följande uppgifter:

a) Uppgifter som alltid ska överföras, utom när centralmyndigheten i det enskilda fallet inte känner till dessa uppgifter (obligatoriska uppgifter):
   i) Uppgifter om den dömda personen (fullständigt namn, födelsedatum, födelseort (ort och stat), kön, medborgarskap och, i förekommande fall, tidigare namn).
   ii) Uppgifter om domens beskaffenhet (datum för domen, domstolens namn och det datum när domen vann laga kraft).
   iii) Uppgifter om det brott som domen gäller (datum för [brottet], brottets beteckning eller brottsrubricering samt hänvisning till tillämpliga rättsliga bestämmelser).
   iv) Uppgifter om domens innehåll (särskilt (primär) påföljd samt eventuella kompletterande påföljder, säkerhetsåtgärder, och påföljande beslut som ändrar verkställigheten av påföljden).

b) Uppgifter som ska överföras om dessa har förts in i kriminalregistret (fakultativa uppgifter):
   i) Namnen på den dömda personens föräldrar.

ii) Domens ärendenummer.
iii) Platsen för brottet.
iv) Diskvalifikationer till följd av domen.

c) Uppgifter som ska överföras om dessa är tillgängliga för centralmyndigheten (ytterligare information):
i) Den dömda personens ID-nummer ... .
ii) Fingeravtryck som tagits på den personen.
iii) I förekommande fall, pseudonym och/eller alias.

Dessutom får centralmyndigheten överföra eventuella andra uppgifter om domar om de har förts in i kriminalregistret.

2. Centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare ska lagra alla uppgifter av de typer som anges i punkterna 1 a och 1 b som den har tagit emot i enlighet med artikel 5.1, för vidarebefordran i enlighet med artikel 7. I samma syfte får den lagra information av den typ som förtecknas i led c i första stycket och i andra stycket i punkt 1.

3. ...

När den tidsfrist som anges i punkt 7 i denna artikel löper ut, ska medlemsstaternas centralmyndigheter på elektronisk väg överföra sådana uppgifter i ett standardiserat format.

4. Det format som avses i punkt 3 och andra sätt att organisera och underlätta utbytet av uppgifter om domar mellan medlemsstaternas centralmyndigheter, ska fastställas av rådet ...

I sådana andra sätt ingår

a) att definiera alla sätt som kan underlätta förståelsen av de överförda uppgifterna och automatisk översättning av dessa,

...”

Beslut 2009/316/RIF

8 I skälen 2, 6 och 12 i rådets beslut 2009/316/RIF av den 6 april 2009 om inrättande av det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) i enlighet med artikel 11 i rambeslut 2009/315/RIF (EUT L 93, 2009, s. 33) anges följande:

”(2) Uppgifter om fällande domar som en domstol i en medlemsstat meddelat med avseende på en annan medlemsstats medborgare kan inte spridas effektivt med hjälp av nuvarande bestämmelser i Europarådets konvention om inbördes rättshjälp i brottmål av den 20 april 1959. Det finns således ett behov av mer effektiva och tillgängliga förfaranden för utbyte av sådana uppgifter på EU-nivå.

...

(6) Detta beslut syftar till att genomföra rambeslut [2009/315] för att bygga upp och utveckla ett datoriserat system för utbyte av uppgifter om fällande domar mellan medlemsstaterna. ... [Ett] standardiserat format [bör] införas som gör det möjligt att utbyta sådana uppgifter i en enhetlig och elektronisk form som medger problemfri maskinöversättning, och som även på andra sätt kan bidra till att organisera och underlätta ett elektroniskt utbyte av uppgifter om fällande domar mellan medlemsstaternas centralmyndigheter.

...

(12) Referenstabellerna över brottskategorier och påföljds- och åtgärdskategorier i detta beslut bör underlätta automatisk översättning och möjliggöra ömsesidig förståelse av den översända informationen med hjälp av ett kodsystem. ...”

9 I artikel 1 i beslut 2009/316 anges vilket syfte beslutet har enligt följande:

”Genom detta beslut inrättas det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris).

Genom detta beslut fastställs också komponenterna i ett standardiserat format för elektroniskt utbyte mellan medlemsstaterna av uppgifter ur kriminalregister, särskilt uppgifter om det brott som föranlett en fällande dom och upplysningar om domens innehåll ...”

10 Artikel 3 i beslut 2009/316 har rubriken ”Det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris)”. I punkt 1 i den artikeln anges följande:

”Ecris är ett decentraliserat informationstekniskt system som bygger på datoriserade kriminalregister i varje medlemsstat. Det består av följande delar:

a) En anslutningsprogramvara … som medger utbyte av uppgifter mellan medlemsstaternas datoriserade kriminalregister.

...”

11 Artikel 4 i beslut 2009/316 har rubriken ”Format för överföringen av uppgifter” och där anges följande:

”1. När medlemsstaterna i enlighet med artikel 4.2 och 4.3 och artikel 7 i rambeslut [2009/315] översänder uppgifter om ett brotts beteckning eller rättsliga klassificering och om tillämplig lagbestämmelse, ska de hänvisa till motsvarande kod för varje brott om vilket uppgifter ska överföras i enlighet med tabellen över brott i bilaga A. …

Medlemsstaterna kan också ge information om graden av fullbordande av och deltagande i brottet och, i tillämpliga fall, förekomsten av fullständig eller partiell befrielse från straffansvar eller av återfall i brottslighet.

2. När medlemsstaterna i enlighet med artikel 4.2 och 4.3 och artikel 7 i rambeslut 2009/315/RIF översänder uppgifter om domens innehåll, särskilt domslutet och eventuella kompletterande påföljder, säkerhetsåtgärder och efterföljande beslut som påverkar verkställigheten av domen, ska de hänvisa till motsvarande kod för varje påföljd och åtgärd om vilken uppgifter ska överföras i enlighet med tabellen över påföljder och åtgärder i bilaga B. …

Medlemsstaterna ska i tillämpliga fall även tillhandahålla tillgängliga uppgifter om typen av och/eller villkoren för verkställighet av den påföljd eller åtgärd som utdömts i enlighet med parametrarna i bilaga B. ...”

Direktiv 2010/64

12 I skälen 14, 17 och 22 i direktiv 2010/64 anges följande:

”(14) Rätten till tolkning och översättning för personer som inte talar eller förstår förfarandespråket följer av artikel 6 i [Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950], såsom den har tolkats i rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Detta direktiv främjar tillämpningen av denna rättighet i praktiken. Syftet med detta direktiv är därför att garantera misstänkta eller tilltalade personers rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden för att säkerställa dessa personers rätt till en rättvis rättegång.

...

(17) Detta direktiv bör säkerställa att kostnadsfritt och lämpligt språkligt stöd tillhandahålls, som möjliggör för misstänkta eller tilltalade personer som inte talar eller förstår förfarandespråket att fullt ut utöva sin rätt till försvar, och garanterar att förfarandena går rättvist till.

...

(22) Tolkning och översättning i enlighet med detta direktiv bör tillhandahållas på de misstänktas eller tilltalades modersmål eller ett annat språk som de talar eller förstår och som möjliggör att de fullt ut kan utöva sin rätt till försvar och garanterar att förfarandena går rättvist till.”

13 Artikel 1 i direktiv 2010/64 har rubriken ”Syfte och tillämpningsområde”. I punkterna 1 och 2 i den artikeln anges följande:

”1. I detta direktiv fastställs bestämmelser om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden och förfaranden för verkställighet av en europeisk arresteringsorder.

2. Den rättighet som avses i punkt 1 ska tillämpas på personer från den tidpunkt när de, genom ett officiellt meddelande eller på annat sätt, av en medlemsstats behöriga myndigheter görs medvetna om att de är misstänkta eller anklagade för att ha begått ett brott fram till dess att förfarandena avslutas, vilket ska förstås som det slutgiltiga avgörandet av frågan om de har begått brottet, inbegripet, i tillämpliga fall, bestämning av påföljd och slutligt avgörande av eventuellt överklagande.”

14 Artikel 3.1 och 3.2 i direktivet har följande lydelse:

”1. Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade som inte förstår eller talar förfarandespråket inom rimlig tid får en skriftlig översättning av alla handlingar som är väsentliga för att garantera att de kan utöva sin rätt till försvar och för att garantera att förfarandena går rättvist till.

2. Till väsentliga handlingar hör beslut om frihetsberövande, anklagelser eller åtal samt domar.”

15 I artikel 4 i direktivet föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna ska stå för de tolknings- och översättningskostnader som uppstår genom tillämpning av [artikel] 3, oavsett vad som är resultatet av förfarandena.”

Ungersk rätt

16 I 46 § 1a. nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (1996 års lag XXXVIII om internationell ömsesidig rättslig hjälp i brottmål) (nedan kallad lagen om internationell ömsesidig rättslig hjälp i brottmål) anges att det är domstolen på den ort där den tilltalade personen befinner sig eller är bosatt som har saklig och lokal behörighet i ärenden som gäller erkännande av en utländsk doms rättsverkan. Enligt artikel 46 § 3 i denna lag regleras det tillämpliga förfarandet av de allmänna bestämmelserna i a büntetőeljárásról szóló 1998 évi XIX. törvény (1998 års lag XIX om införande av straffprocesslagen) (nedan kallad straffprocesslagen) om särskilda förfaranden, såsom det som pågår vid den hänskjutande domstolen.

17 I 9 § 1 i straffprocesslagen anges att förfarandespråket i brottmål ska vara ungerska.

18 Enligt 339 § 1 i straffprocesslagen ska staten stå för de kostnader som inte ska bäras av den tilltalade. Enligt 338 § 1 i straffprocesslagen ska den tilltalade förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna när han eller hon förklaras vara skyldig eller förklaras vara ansvarig för en lagöverträdelse.

19 I 555 § 2 j i straffprocesslagen anges att den tilltalade ska ersätta kostnaderna i särskilda förfaranden, om han eller hon har förpliktats att ersätta rättegångskostnaderna i målet i huvudsaken.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

20 Genom dom av den 13 maj 2014, lagakraftvunnen den 8 oktober 2014, dömde Landesgericht Eisenstadt (Regionala domstolen i Eisenstadt, Österrike) István Balogh, ungersk medborgare, till ett fängelsestraff för grov organiserad stöld genom inbrott och förpliktade honom att ersätta rättegångskostnaderna. De behöriga österrikiska myndigheterna underrättade Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Büntetőjogi Osztálya (avdelningen för internationell straffrätt vid justitieministeriet, Ungern (nedan kallat straffrättsavdelningen), om innehållet i nämnda dom, vilken de därefter översände till straffrättsavdelningen på dennas begäran.

21 Straffrättsavdelningen översände i sin tur domen till den hänskjutande domstolen, då det var den som var behörig att tillerkänna domen rättsverkan i Ungern, i enlighet med det särskilda förfarande som anges i den ovan i punkt 16 nämnda lagen om internationell ömsesidig rättslig hjälp i brottmål. Detta särskilda förfarande innefattar ingen ny bedömning av de faktiska omständigheterna eller av den dömdes straffrättsliga ansvar. Det medför inte heller att den dömde döms på nytt. Det enda syftet med det särskilda förfarandet är att tillerkänna den utländska domstolens avgörande samma verkan som om det hade meddelats av en ungersk domstol, vilket endast kan uppnås genom nämnda förfarande.

22 Eftersom det aktuella avgörandet är avfattat på tyska måste den hänskjutande domstolen enligt det särskilda förfarandet ombesörja översättning av det till förfarandespråket, vilket i förevarande fall är ungerska.

23 Av 555 § 2 j i straffprocesslagen, som är tillämplig på det nu aktuella förfarandet enligt 46 § 3 i lagen om internationell ömsesidig rättslig hjälp i brottmål, och 338 § 1 i straffprocesslagen framgår att den som har förpliktats att ersätta rättegångskostnaderna i målet i huvudsaken är skyldig att ersätta kostnaderna i särskilda förfaranden.

24 Det framgår emellertid av beslutet om hänskjutande att det i Ungern har utvecklats två olika linjer i rättspraxis när det gäller frågan om vem som ska ersätta kostnaderna i ett sådant särskilt förfarande som det som är aktuellt i det nationella målet.

25 Vissa domstolar har ansett att direktiv 2010/64, som föreskriver att översättning ska vara kostnadsfri, innebär att specialbestämmelserna i ungersk rätt inte kan tillämpas, så att det i stället är den allmänna bestämmelsen i 9 § i straffprocesslagen som ska tillämpas. Enligt den bestämmelsen har en tilltalad person med ungerskt medborgarskap rätt att använda sitt modersmål. Enligt detta synsätt ska staten stå för kostnaderna för att översätta det utländska avgörandet, enligt 339 § 1 i straffprocesslagen.

26 Andra domstolar har däremot ansett att målet i huvudsaken, vilket avslutats genom en fällande dom mot den tilltalade, är fristående i förhållande till det särskilda förfarandet. Sistnämnda förfarande är ett sekundärt förfarande vars ändamål är att tillerkänna nämnda avgörande rättsverkan i Ungern. Enligt detta synsätt ska den tilltalade visserligen ha rätt till kostnadsfritt språkligt stöd i målet i huvudsaken när han eller hon inte behärskar det språk som används i det målet, men dock inte i ett sekundärt förfarande, vad beträffar översättning till det i det förfarandet använda språket – vilket den dömde behärskar – av ett avgörande från en utländsk domstol, eftersom denna översättning behövs för att genomföra det särskilda förfarandet och inte för att skydda den dömdes rättigheter.

27 Mot denna bakgrund beslutade Fővárosi Törvényszék (Appellationsdomstolen för Budapests omgivande områden) att vilandeförklara målet och att ställa följande fråga till domstolen:

”Ska artikel 1.1 i direktiv 2010/64, där det anges att det ’[i] detta direktiv fastställs bestämmelser om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden och förfaranden för verkställighet av en europeisk arresteringsorder’ tolkas på så sätt att ungerska domstolar är skyldiga att tillämpa detta direktiv även i ett särskilt förfarande (kapitel XXIX i straffprocesslagen)? Ska nämnda bestämmelse med andra ord tolkas på så sätt att uttrycket ’straffrättsliga förfaranden’ omfattar särskilda förfaranden enligt ungersk rätt, eller avser det uttrycket enbart förfaranden som avslutas genom ett slutgiltigt avgörande beträffande den tilltalades straffrättsliga ansvar?”

Prövning av tolkningsfrågan

28 Inledningsvis ska det erinras om att enligt fast rättspraxis kan EU-domstolen, för att den ska kunna ge den domstol som har begärt förhandsavgörande ett användbart svar, behöva ta hänsyn till unionsrättsliga bestämmelser som den nationella domstolen inte har hänvisat till i sin fråga. Vidare kan EU-domstolen behöva omformulera de frågor som hänskjutits (se bland annat dom SICES m.fl., C-155/13, EU:C:2014:145, punkt 23, och dom Marktgemeinde Straßwalchen m.fl., C-531/13, EU:C:2015:79, punkt 37).

29 Som den österrikiska regeringen och Europeiska kommissionen har påpekat i sina yttranden, kan den situation som är aktuell i det nationella målet omfattas av rambeslut 2009/315 och beslut 2009/316.

30 Det framgår nämligen av handlingarna i målet att de behöriga österrikiska myndigheterna underrättade straffrättsavdelningen om den fällande dom som Landesgericht Eisenstadt (Regionala domstolen i Eisenstadt) hade meddelat mot István Balogh, i enlighet med artikel 4.2 i rambeslut 2009/315. Underrättelsen gjordes via Ecris, som inrättats genom beslut 2009/316, och syftet med den var att Ungern skulle lagra uppgiften om nämnda dom i enlighet med artikel 5.1 i rambeslutet.

31 Vidare framgår att straffrättsavdelningen begärde att avgörandet från Landesgericht Eisenstadt skulle översändas till de behöriga österrikiska myndigheterna och att straffrättsavdelningen, när den erhållit avgörandet från nämnda myndigheter, i sin tur översände detta till Budapest Környéki Törvényszék (Appellationsdomstolen för Budapests omgivande områden), i enlighet med det särskilda förfarande som är aktuellt i det nationella målet, för att avgörandet skulle erkännas i Ungern och för att uppgift om den fällande domen mot István Balogh skulle föras in i det ungerska kriminalregistret. För att så ska kunna ske är det nämligen enligt tillämplig ungersk rätt nödvändigt att genomföra det aktuella särskilda förfarandet.

32 Enligt artikel 1 i rambeslut 2009/315 är emellertid syftet med rambeslutet just att fastställa bland annat hur uppgifter om fällande domar mot en medborgare i en annan medlemsstat än den dömande medlemsstaten och som är införda i kriminalregistret i sistnämnda medlemsstat ska överföras från den dömande medlemsstaten till den medlemsstat där personen är medborgare, för att uppgifterna ska lagras i den medlemsstaten. Härtill kommer att syftet med beslut 2009/316, enligt dess artikel 1, är att fastställa komponenterna i ett standardiserat format för elektroniskt utbyte mellan medlemsstaterna av uppgifter ur kriminalregister.

33 Vid sådana förhållanden finner domstolen att inte bara direktiv 2010/64, utan även rambeslut 2009/315 och beslut 2009/316, måste beaktas om den hänskjutande domstolen ska kunna få ett användbart svar och att den ställda frågan måste omformuleras, i enlighet med det nyss anförda.

34 Tolkningsfrågan ska således anses ha ställts för att få klarhet i huruvida direktiv 2010/64 samt rambeslut 2009/315 och beslut 2009/316 ska tolkas på så sätt att de utgör hinder för att en medlemsstat genomför en nationell lagstiftning, som inrättar ett särskilt förfarande – som det särskilda förfarande som är aktuellt i det nationella målet – som syftar till att en domstol i den medlemsstaten ska erkänna ett slutligt avgörande meddelat av en domstol i en annan medlemsstat genom vilket en person har dömts för ett brott och som bland annat innebär att kostnaderna för att översätta det utländska avgörandet i detta särskilda förfarande ska bäras av nämnda person.

35 För besvarandet av denna fråga ska det erinras om att enligt domstolens fasta praxis ska vid tolkningen av en unionsbestämmelse inte bara lydelsen beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i (dom Rosselle, C-65/14, EU:C:2015:339, punkt 43 och där angiven rättspraxis).

Direktiv 2010/64

36 Vad beträffar tolkningen av direktiv 2010/64 gör domstolen följande bedömning. För det första framgår det av artikel 1.1 i direktivet att det i detta fastställs bestämmelser om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden och förfaranden för verkställighet av en europeisk arresteringsorder. Av artikel 1.2 i direktivet framgår vidare att denna rättighet ska tillämpas på berörda personer från den tidpunkt när de av en medlemsstats behöriga myndigheter görs medvetna om att de misstänks eller anklagas för brott fram till dess att förfarandena avslutas, vilket ska förstås som det slutgiltiga avgörandet av frågan om de har begått brottet, inbegripet, i tillämpliga fall, bestämning av påföljd och slutligt avgörande av ett eventuellt överklagande.

37 Ett särskilt förfarande som det som är aktuellt i det nationella målet, vilket syftar till att få till stånd ett erkännande av ett slutligt avgörande som meddelats av en domstol i en annan medlemsstat, äger dock per definition rum efter det slutgiltiga avgörandet av frågan om den misstänkta eller tilltalade personen har begått brottet och, i tillämpliga fall, efter bestämningen av påföljd.

38 För det andra framgår det av bland annat skälen 14, 17 och 22 i direktiv 2010/64 att direktivet syftar till att garantera misstänkta eller tilltalade personer som inte talar eller förstår förfarandespråket en rätt till tolkning och översättning – genom att göra det lättare att utöva nämnda rätt – för att säkerställa dessa personers rätt till en rättvis rättegång. Därför anges i artikel 3.1 och 3.2 i direktivet att medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade som inte förstår eller talar förfarandespråket inom rimlig tid får en skriftlig översättning av alla handlingar som är väsentliga, däribland domar som meddelats mot dem, för att garantera att de kan utöva sin rätt till försvar och för att garantera att förfarandena går rätt till.

39 Det framgår emellertid av de förklaringar som den österrikiska regeringen lämnade vid den muntliga förhandlingen att István Balogh fick en översättning av avgörandet från Landesgericht Eisenstadt (Regionala domstolen i Eisenstadt) och att denna delgavs honom i augusti 2015. Vid sådant

förhållande finner domstolen att en ny översättning av nämnda avgörande i samband med det i det nationella målet aktuella särskilda förfarandet, vilket syftar till att få till stånd ett erkännande av detta avgörande i Ungern och att den fällande domen ska föras in i det ungerska kriminalregistret, inte behövdes för att skydda István Baloghs rätt till försvar eller hans rätt till ett effektivt domstolsskydd och var således inte motiverad mot bakgrund av de mål som eftersträvas med direktiv 2010/64.

40 Av det ovan anförda följer att direktiv 2010/64 inte är tillämpligt på ett särskilt förfarande som det som är aktuellt i det nationella målet.

Rambeslut 2009/315 och beslut 2009/316

41 Vad beträffar tolkningen av rambeslut 2009/315 och beslut 2009/316 ska det särskilt tas hänsyn till vad som anges i artiklarna 4, 5 och 11 i rambeslutet samt till vad som anges i artiklarna 3 och 4 i beslutet.

42 I artikel 4.2 första stycket i rambeslut 2009/315 anges att centralmyndigheten i den dömande medlemsstaten snarast ska underrätta centralmyndigheterna i de andra medlemsstaterna om alla domar som meddelats inom dess territorium mot medborgare i en sådan annan medlemsstat och som införts i kriminalregistret i den dömande medlemsstaten. I artikel 5.1 och artikel 11.2 i rambeslutet preciseras att centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare ska lagra alla uppgifter av nyss nämnt slag som den har tagit emot.

43 I artikel 11.1 i rambeslutet finns en förteckning över vilka uppgifter som den dömande medlemsstaten ska överföra till den medlemsstat där personen är medborgare. I denna förteckning nämns inte det avgörande som meddelats av domstolarna i den dömande medlemsstaten.

44 Enligt artikel 11.3 i rambeslut 2009/315 ska utbytet mellan medlemsstaterna av sådana uppgifter dessutom ske på elektronisk väg, i ett standardiserat format. I det avseendet preciseras i artiklarna 3 och 4 i beslut 2009/316 att uppgifter om ett brotts rubricering eller rättsliga klassificering samt uppgifter om en fällande doms innehåll ska överföras mellan medlemsstaternas centralmyndigheter via Ecris. Dessa uppgifter ska ha formen av koder som motsvarar vart och ett av de brott och påföljder som omfattas av överföringen.

45 I artikel 4.4 i rambeslut 2009/315 anges visserligen att den dömande medlemsstaten ska förse centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare som i enskilda fall ansöker om detta, med en kopia av fällande domar och påföljande åtgärder samt alla andra relevanta upplysningar för att den ska kunna avgöra om det krävs någon åtgärd på nationell nivå.

46 Domstolen finner emellertid att det framgår både av nyss nämnda punkt i artikel 4 i rambeslutet och av systematiken i den artikeln i sin helhet samt av systematiken i artikel 11.1 i rambeslutet att det endast är om särskilda omständigheter kräver det som den fällande domen ska överföras till centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare, och att en sådan överföring inte kan krävas systematiskt för införande av nämnda dom i kriminalregistret i sistnämnda medlemsstat.

47 Det framgår av de uppgifter som den ungerska regeringen lämnade vid förhandlingen att det särskilda förfarande som är aktuellt i det nationella målet genomförs på ett systematiskt sätt och att det i det nu aktuella fallet inte fanns något särskilt skäl att tillämpa detta förfarande på den dom som Landesgericht Eisenstadt (Regionala domstolen i Eisenstadt) meddelat mot István Balogh och att i samband med detta begära överföring av nämnda dom. De ungerska myndigheternas begäran kan således inte anses motiverad med stöd av artikel 4.4 i rambeslut 2009/315.

48 Av det ovan anförda följer att enligt rambeslut 2009/315 och beslut 2009/316 ska centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare föra in uppgifter om fällande domar meddelade av domstolar i den dömande medlemsstaten i kriminalregistret direkt på grundval av den överföring som centralmyndigheten i den dömande medlemsstaten har gjort via Ecris av uppgifter – i form av koder – om dessa fällande domar.

49 Vid sådant förhållande kan inte detta införande vara beroende av att det först genomförs ett förfarande för erkännande i domstol av de fällande domarna, som det särskilda förfarande som är aktuellt i det nationella målet, och i synnerhet inte av att den aktuella fällande domen översänds till den medlemsstat där personen är medborgare för ett sådant erkännande.

50 Denna tolkning vinner stöd av de mål som eftersträvas med rambeslut 2009/315 och beslut 2009/316.

51 Det framgår nämligen av skälen 2, 3, 5 och 17 i rambeslutet samt av skälen 2, 6 och 12 i beslutet att det system för utbyte av uppgifter som inrättats genom dessa rättsakter syftar till att underlätta ömsesidig rättslig hjälp och garantera ömsesidigt erkännande av domar i brottmål. Detta ska uppnås genom att man förenklar förfarandena för överföring av handlingar mellan medlemsstaterna samt genom att man förbättrar och rationaliserar medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och gör detta utbyte mer effektivt genom inrättandet av ett europeiskt standardformat som möjliggör överföring av uppgifter på ett enhetligt och elektroniskt sätt och som lätt kan maskinöversättas, med hjälp av standardformulär och koder.

52 Domstolen delar generaladvokatens bedömning i punkt 63 i förslaget till avgörande att rambeslut 2009/315 och beslut 2009/316 syftar till att inrätta ett snabbt och effektivt utbyte av uppgifter om fällande domar i brottmål som har meddelats i unionens medlemsstater.

53 Ett förfarande för erkännande av brottmålsdomar meddelade av domstolar i andra medlemsstater – som det som är aktuellt i det nationella målet – vilket äger rum innan uppgift om dessa domar införs i kriminalregistret och som dessutom förutsätter att de aktuella domarna måste överföras och översättas kan komma att väsentligt fördröja införandet i kriminalregistret och göra att utbytet av uppgifter mellan medlemsstaterna blir mer komplicerat samt medföra att en sådan maskinöversättning som avses i beslut 2009/316 blir meningslös. Därmed riskerar de mål som eftersträvas med rambeslut 2009/315 och beslut 2009/316 att inte förverkligas.

54 Härtill kommer att ett sådant förfarande rent allmänt strider mot principen om ömsesidigt erkännande av domar och rättsliga avgöranden på straffrättens område, som föreskrivs i artikel 82.1 FEUF, vilken har ersatt artikel 31 EU som utgör den rättsliga grunden för rambeslut 2009/315 och beslut 2009/316. Denna princip utgör nämligen hinder för att en medlemsstats erkännande av domar meddelade av domstolar i en annan medlemsstat kräver att det i den förstnämnda staten genomförs ett förfarande i domstol med detta syfte, likt det särskilda förfarande som är aktuellt i det nationella målet.

55 Av detta följer att rambeslut 2009/315 och beslut 2009/316 utgör hinder för att en medlemsstat genomför en nationell lagstiftning som inrättar ett särskilt förfarande för erkännande av ett avgörande från en domstol i en annan medlemsstat, som det förfarande som är aktuellt i det nationella målet.

56 Mot bakgrund av det ovan anförda ska tolkningsfrågan besvaras enligt följande:

— Artikel 1.1 i direktiv 2010/64 ska tolkas på så sätt att det direktivet inte är tillämpligt på ett nationellt särskilt förfarande som syftar till att en domstol i en medlemsstat ska erkänna ett slutligt avgörande meddelat av en domstol i en annan medlemsstat, genom vilket en person har dömts för ett brott.

— Rambeslut 2009/315 och beslut 2009/316 ska tolkas på så sätt att de utgör hinder för att en medlemsstat genomför en nationell lagstiftning som inrättar ett sådant särskilt förfarande.

Rättegångskostnader

57 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (femte avdelningen) följande:

Artikel 1.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU av den 20 oktober 2010 om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden ska tolkas på så sätt att det direktivet inte är tillämpligt på ett nationellt särskilt förfarande som syftar till att en domstol i en medlemsstat ska erkänna ett slutligt avgörande meddelat av en domstol i en annan medlemsstat, genom vilket en person har dömts för ett brott.

Rådets rambeslut 2009/315/RIF av den 26 februari 2009 om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll och rådets beslut 2009/316/RIF av den 6 april 2009 om inrättande av det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) i enlighet med artikel 11 i rambeslut 2009/315/RIF ska tolkas på så sätt att de utgör hinder för att en medlemsstat genomför en nationell lagstiftning som inrättar ett sådant särskilt förfarande.

Underskrifter